

APSTIPRINĀTS
Ar Valsts tiesu ekspertīžu biroja vadītāja
30.06.2022. rīkojumu Nr.1.2.1/311

Valsts tiesu ekspertīžu
birojs

2021. GADA PUBLISKAIS PĀRSKATS

Rīga 2022

Saturs

1. Pamatinformācija.....	3
1.1. Juridiskais statuss.....	3
1.2. Funkcijas un darbības virzieni	3
1.3. Budžeta programmas	4
1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi	4
2. Finanšu resursi un darbības rezultāti	4
2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums.....	4
2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze.....	8
2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes.....	8
2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem	11
2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas	11
2.2.4. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas tiesu ekspertu darba grupās.....	12
2.2.5. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros.....	12
2.2.6. Dalība starptautiskos projektos.....	12
2.3. Maksas pakalpojumi	13
2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana	14
2.5. Klientu aptauja.....	14
3. Personāls.....	15
4. Komunikācija ar sabiedrību.....	16
5. Plānotie pasākumi 2022. gadā	16

1. Pamatinformācija

1.1. Juridiskais statuss

Valsts tiesu ekspertīžu birojs (turpmāk — birojs) ir Tieslietu ministrijas pakļautībā esoša tiešās pārvaldes iestāde. Biroja mērķis ir nodrošināt objektīvu, tiesisku un zinātniski pamatotu tiesu ekspertīzi (turpmāk – ekspertīze) tiesas (tiesneša), prokuratūras un izmeklēšanas iestāžu uzdevumā.

Biroja darbības mandātu un kompetenci nosaka Ministru kabineta 2004. gada 14. septembra noteikumi Nr. 793 “Valsts tiesu ekspertīžu biroja nolikums”, Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumi Nr. 835 “Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru”.

1.2. Funkcijas un darbības virzieni

Atbilstoši nolikumam birojs:

- veic ekspertīzes kriminālprocesa, civilprocesa un administratīvā procesa ietvaros;
- veic ekspertīzes pēc juridisko un fizisko personu pieprasījuma;
- veic konsultatīvi metodisko darbu jautājumos par zinātniski tehnisko līdzekļu lietošanu lietisko pierādījumu izņemšanā, nostiprināšanā un glabāšanā, kā arī uz ekspertīzi sūtāmo materiālu sagatavošanā un noformēšanā.

Funkciju izpildes nodrošināšanai birojs:

- izstrādā un ievieš tiesu ekspertu (turpmāk – ekspertu) darbā jaunas pētījumu metodes un tehniskos līdzekļus, pamatojoties uz zinātnes sasniegumiem un ekspertīžu prakses apkopojumiem;
- izstrādā informatīvos un metodiskos materiālus;
- veic mācību metodisko un informatīvo darbu ar tiesībaizsardzības iestāžu darbiniekiem;
- veic zinātniski praktiskos pētījumus dažādos ekspertīžu veidos.

Atbilstoši savai kompetencei birojs:

- sagatavo valsts investīciju un starptautisku programmu projektu pieteikumus, kā arī sekmē investīciju programmu īstenošanu;
- sniedz Tieslietu ministrijai priekšlikumus normatīvo aktu izstrādē;
- sadarbojas ar starptautiskajām organizācijām un citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm, organizē starptautiskas apspriedes un konferences ekspertīžu jautājumos un piedalās to darbā;
- pieprasa un saņem biroja darbam nepieciešamo informāciju no citām valstīm saskaņā ar starpvalstu līgumiem.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2016. gada 20. decembra noteikumiem Nr. 835 “Noteikumi par tiesu ekspertīžu iestāžu sarakstu un tiesu ekspertu specialitāšu klasifikatoru” birojs ir vienīgā ekspertīžu iestāde valstī, kas nodrošina augsnes izpēti, augu valsts objektu izpēti, ceļu satiksmes negadījumu izpēti, krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēti, rakstīta teksta lingvistisko izpēti, reljefo identifikācijas zīmju izpēti, stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēti. Birojs nodrošina arī daktiloskopisko ekspertīzi, t.i. daktiloskopisko identifikāciju un papillārlīniju pēdu vizualizēšanu, dokumentu tehnisko izpēti, dokumentu

materiālu izpēti, informācijas tehnoloģiju izpēti, metālu un sakausējumu izpēti, naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēti, šķiedru materiālu un dzīvnieku matu izpēti, šāviena pēdu ķīmisko izpēti, rokraksta un paraksta izpēti, homoskopisko pēdu izpēti, mehanoskopisko pēdu izpēti.

1.3. Budžeta programmas

Biroja darbība 2021. gadā finansēta no valsts pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”, 10.00.00 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds” un 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana”.

1.4. Pārskata gada galvenie uzdevumi

Galvenie uzdevumi pārskata gadā bija:

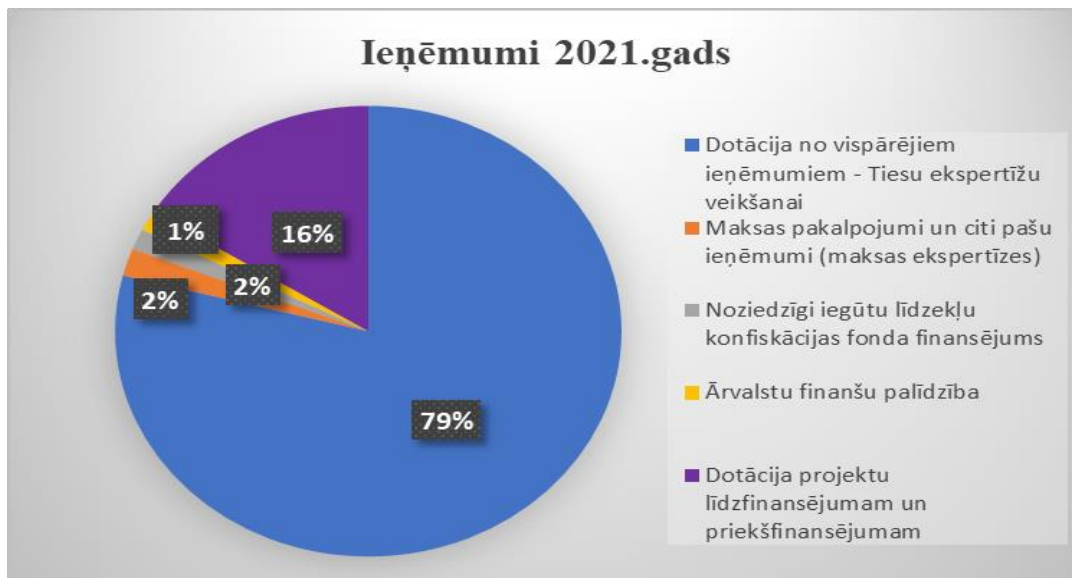
1. uzturēt biroja kompetences atzīšanu akreditācijas sfērā ietvertajās ekspertīžu jomās un paplašinās akreditācijas sfēru ar metodi dokumentu materiālu izpētē ar Ramana izkliedes spektroskopiju;
2. nodrošināt kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un atbilstošu ekspertu kompetenci:
  - pabeidzot trīs tiesu ekspertu apmācību;
  - aizpildot vakances un uzsākot apmācību deviņiem eksperta kandidātiem astoņās dažādās eksperta specialitātēs;
  - resertificējot tiesu ekspertus, kuriem 2021. gadā beidzas tiesu eksperta sertifikāta derīguma termiņš;
  - piedaloties Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas (turpmāk – ENFSI) ekspertu darba grupās, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām tiesu eksperta specialitātēm;
  - piedaloties ENFSI un citās prasmes pārbaudēs;
3. sagatavot prasmes pārbaudi Lietuvas Tiesu ekspertīžu centram stikla izpētes jomā;
4. organizēt ENFSI Dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba grupas prasmes pārbaudi augsnes un botānikas izpētes jomā;
5. turpināt pētniecisko un metodisko darbu ķīmisko, informācijas tehnoloģiju un autotehnisko ekspertīžu jomās;
6. turpināt darbu starptautisko finanšu instrumentu projektu īstenošanā;
7. organizēt seminārus un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem.

2. Finanšu resursi un darbības rezultāti

2.1. Valsts budžeta finansējums un tā izlietojums

Biroja finansējumu veido trīs galvenie ieņēmumu avoti:

1. dotācija no vispārējiem ieņēmumiem, t.sk. dotācija pamatfunkcijas īstenošanai - ekspertīžu veikšanai, dotācija biroja realizēto Eiropas Savienības finansēto projektu līdzfinansējumam un priekšfinansējumam;
2. maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi, t.sk. ieņēmumi no maksas ekspertīžu veikšanas, īpašiem mērķiem noteiktie ieņēmumi (Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda līdzekļi);
3. ārvalstu finanšu palīdzība.

Biroja kopējie plānotie budžeta izdevumi pārskata gadā bija 2 723 659 eiro, t.sk. programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” 1 478 818 eiro, programmas 10.00.00 “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds” 663 271 eiro, programmas 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” līdzekļiem 372 456 eiro un no programmas 70.21.00 „Atmaksā valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” līdzekļiem 209 114 eiro.

Pārskata periodā finansējums izlietots par 370 496 eiro vairāk nekā 2020. gada 12 mēnešos.

Valsts pamatbudžeta finansējuma izpildes kopsavilkums (eiro)

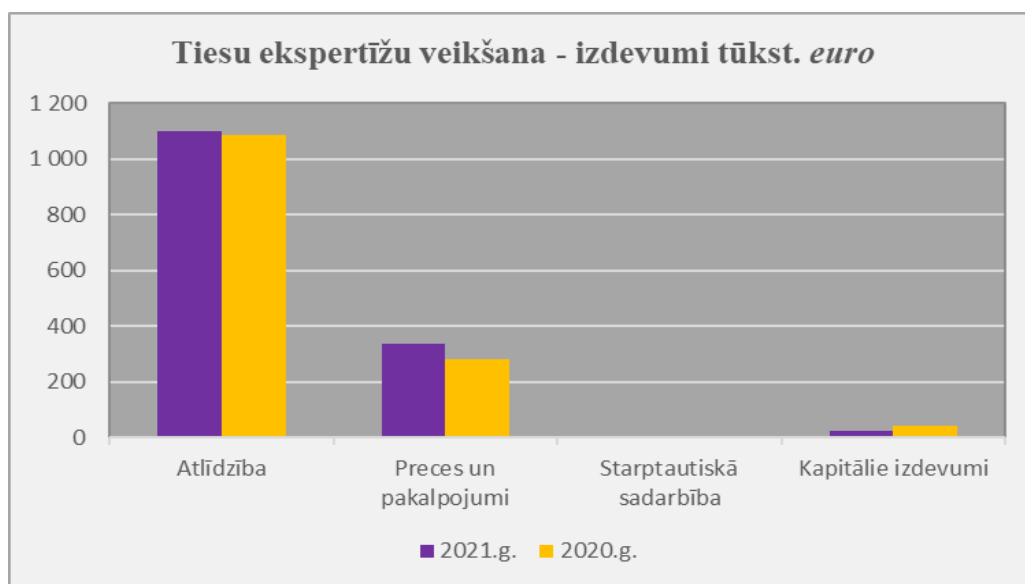
Finansiālie rādītāji	2020. gadā (faktiskā izpilde)	2021. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 906 603	2 058 985	1 795 830
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 463 559	1 771 272	1 708 276
1.2.maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	239 133	56 421	62 129
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	203 911	231 292	25 425
2.Izdevumi (kopā)	2 022 410	2 723 659	2 392 906
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 395 945	1 781 722	1 536 642
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 392 195	1 568 852	1 528 533
<i>t.sk. atlīdzība</i>	<i>1 098 170</i>	<i>1 116 714</i>	<i>1 110 546</i>
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	3 756	3 750
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	0	209 114	4 359
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	626 465	941 937	856 264
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	115 807	664 674	597 076

Pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana” finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2020. gadā (faktiskā izpilde)	2021. gadā	
		Apstiprināt s likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	1 428 443	1 456 885	1 452 711
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	1 394 720	1 427 284	1 418 273
1.2.maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	33 723	29 601	34 438
2.Izdevumi (kopā)	1 415 627	1 478 818	1 462 406
2.1.uzturēšanas izdevumi	1 373 245	1 443 246	1 437 828
2.1.1.kārtējie izdevumi	1 369 495	1 439 490	1 434 078
<i>t.sk. atlīdzība</i>	1 086 924	1 099 239	1 099 236
2.1.4.kārtējie maksājumi Eiropas Kopienas budžetā un starptautiskā sadarbība	3 750	3 756	3 750
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	42 382	35 572	24 578

2021. gadā Pamatbudžeta programmā 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”, salīdzinot ar 2020. gadu pieauguši izdevumi par kopējo summu 46 779 eiro, pieauguši izdevumi atlīdzībai par 12 312 eiro, precēm un pakalpojumiem par 52 271 eiro (t.sk. palielinājušies ekspertīžu informācijas tehnoloģiju sistēmu (programmatūru) atjaunošanas un IT uzturēšanas izdevumi 22 276 eiro, biroja telpu nomas maksas pieaugums par 12 192 eiro, izdevumi tiesu ekspertu apmācībām - 10 078 eiro, izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem - 6 389 eiro), samazinājušies kapitālieguldījumi par 17 804 eiro.

Pamatbudžeta programmas 03.04.00 „Tiesu ekspertīžu veikšana”
2021. gada budžeta izdevumu salīdzinājums ar 2020. gada izdevumiem

Pamatbudžeta programmas 10.00.00 „Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonds” finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2020. gadā (faktiskā izpilde)	2021. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	205 410	26 820	26 820
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	0	0	0
1.2.maksas pakalpojumi un citi pašu ieņēmumi	205 410	26 820	26 820
2.Izdevumi (kopā)	331 686	663 271	621 541
2.1.uzturēšanas izdevumi	7 742	0	0
<i>2.1.1.kārtējie izdevumi</i>	7 742	0	0
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	323 944	663 271	621 541
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	126 276	663 271	594 721

2021. gadā “Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda” finansējums piešķirts, lai īstenotu finanšu un ekonomisko noziegumu apkarošanas pasākumus. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu konfiskācijas fonda līdzekļi 2021. gadā apgūti 621 541 eiro, iegādātas ekspertīžu laboratorijas iekārtas un elektroenerģijas ģenerators ar papildaprīkojumu.

Jaunu ekspertīžu iekārtu iegāde veicina ekspertīzes iespēju pastiprināšanu informācijas tehnoloģiju, pirkstu pēdu, nelegālas izcelsmes cigarešu, viltotu dokumentu, drošības tinšu, iezīmētas naudas, dārgmetālu viltojumu un šāvieni pēdu izpētes jomās, kas var sniegt nozīmīgus pierādījumus ekonomisko un finanšu noziegumu izmeklēšanā.

Pamatbudžeta programmas 70.10.00 “Eiropas Savienības politiku instrumentu un pārējās ārvalstu finanšu palīdzības līdzfinansēto projektu un pasākumu īstenošana” finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2020. gadā (faktiskā izpilde)	2021. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	272 750	366 166	311 069
1.1.dotācija no vispārējiem ieņēmumiem	68 839	343 988	290 003
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	203 911	22 178	21 066
2.Izdevumi (kopā)	275 097	372 456	304 600
2.1.uzturēšanas izdevumi	14 958	129 362	94 455
<i>2.1.1.kārtējie izdevumi</i>	<i>14 958</i>	<i>129 362</i>	<i>94 455</i>
<i>t.sk. atlīdzība</i>	<i>11 246</i>	<i>17 475</i>	<i>11 310</i>
2.2.izdevumi kapitālieguldījumiem	260 139	243 094	210 145
Finansēšana (Maksas pakalpojumu līdzekļu atlikumu izmaiņas)	2 347	6 290	6 469

2021. gadā birojs īstenoja trīs Eiropas Savienības finansētus projektus:

- Eiropas Iekšējās drošības fonda finanšu programmas ISF-Policija (2014.-2020. gadam) finansēts projekts “Virzība uz Eiropas mēroga sejas atpazīšanas datu

apmaiņu”. Projekta koordinators (vadošais partneris) ir Igaunijas Tiesu ekspertīžu institūts, 2021. gada 28. februārī pabeigta projekta ieviešana;

- Eiropas Biroja krāpšanas apkarošanai (OLAF) finanšu programmas Hercule III finansēts projekts “Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana”. 2021. gada 31. oktobrī pabeigta projekta “Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana” realizācija;
- Eiropas Savienības programmas *Horizon 2020* līdzfinansēts projekts "Nozieguma vietā atstāto pēdu kvalificēšana tiešaistē”. Projekta iesniedzējs (vadošais partneris) ir Itālijas valsts aģentūru ENEA (Jauno tehnoloģiju, enerģētikas un ilgtspējīgas attīstības valsts aģentūra).

Pamatbudžeta programmas 70.21.00 „Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu (2014-2020)” finansējums un tā izlietojums (eiro)

Finansiālie rādītāji	2020. gadā (faktiskā izpilde)	2021. gadā	
		Apstiprināts likumā	Faktiskā izpilde
1.Finanšu resursi izdevumu segšanai	0	209 114	4 359
1.3.ārvalstu finanšu palīdzība	0	209 114	4 359
<i>t.sk. ārvalstu finanšu palīdzība atmaksām valsts pamatbudžetam</i>	0	209 114	4 359
2.Izdevumi (kopā)	0	209 114	4 359
2.1.5.uzturēšanas izdevumu transferti	0	209 114	4 359
<i>7500 Atmaksa valsts budžetā par veiktajiem uzturēšanas izdevumiem</i>	0	209 114	4 359

2021. gadā budžeta apakšprogrammā “Atmaksa valsts pamatbudžetā par Eiropas Savienības politiku instrumentu finansējumu” plānota projekta “Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana” ārvalstu finanšu palīdzības atmaksa valsts pamatbudžetā. 2020.gadā tika veikti grozījumi projekta līgumā par projekta īstenošanas termiņa pagarināšanu līdz 2021. gada 31. oktobrim, kā rezultātā atmaksa valsts budžetā tiks veikta 2022. gadā.

2021. gadā veikta projekta “Virzība uz Eiropas mēroga sejas atpazīšanas datu apmaiņu” izdevumu atmaksa valsts pamatbudžetā.

2.2. Darbības rezultāti un to izpildes analīze

2.2.1. Objektīvas, tiesiskas un zinātniski pamatotas ekspertīzes

Pārskata gadā birojā veikto ekspertīžu kopskaits (tai skaitā neizpildītās no 2020. gada) ir 1417, kas salīdzinājumā ar 2020. gadu ir par 181 ekspertīzi jeb 11,33 % mazāk. Ekspertīžu skaits salīdzinājumā ar 2020. gadu palielinājies augu valsts objektu izpētē, informācijas tehnoloģiju izpētē, krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpētē, naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpētē, kā arī stikla, keramikas un to izstrādājumu izpētē.

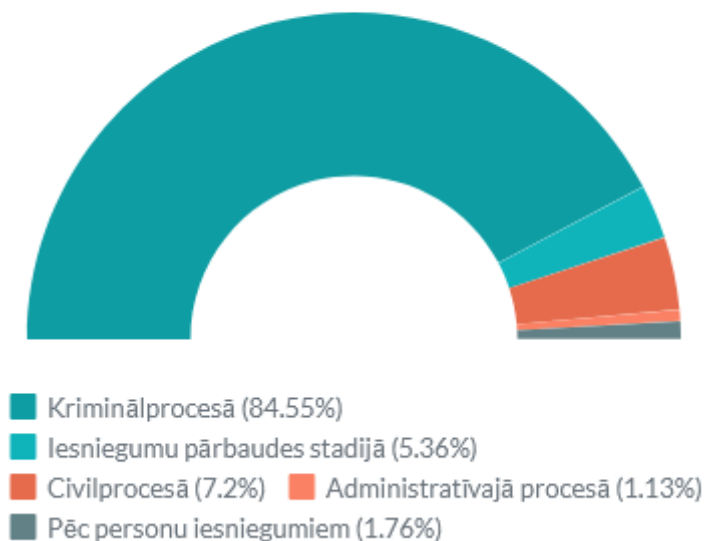

2021. gadā veikto ekspertīžu sadalījums pa specialitātēm

Nr.p.k.	Eksperta specialitāte	Ekspertīžu skaits	
		2020. gadā	2021. gadā
1.	Augsnes izpēte	2	1
2.	Ceļu satiksmes negadījumu izpēte	393	259
		18 apskates	13 apskates
3.	Šķiedru un dzīvnieku matu izpēte	18	16
4.	Augu valsts objektu izpēte	73	87
5.	Daktiloskopiskā ekspertīze	239	211
6.	Dokumentu tehniskā izpēte	57	47
7.	Reljefo identifikācijas zīmju izpēte	74	69
8.	Informācijas tehnoloģiju izpēte	89	88
		11 datu nesēju apskates	26 datu nesēju apskates
9.	Dokumentu materiālu izpēte	25	22
10.	Krāsu un polimēru materiālu un pārklājumu izpēte	123	128
11.	Metālu un sakausējumu izpēte	36	30
12.	Naftas produktu un viegli uzliesmojošo šķidrumu izpēte	89	104
13.	Stikla, keramikas un to izstrādājumu izpēte	5	10
14.	Šāvienu pēdu ķīmiskā izpēte	40	33
15.	Rakstīta teksta lingvistiskā izpēte	4	1
16.	Rokraksta un paraksta izpēte	186	161
17.	Trasoloģiskā izpēte	116	109
18.	Citas ķīmiskās ekspertīzes	-	2
	Kopā gadā	1598	1417

Lielākā daļa no ekspertīzēm 2021. gadā ir veiktas kriminālprocesā - 84,55 %, iesniegumu pārbaudes stadijā - 5,36 %, civilprocesā ir veiktas 7,20 %, bet administratīvajā procesā 1,13 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ekspertīzes, pamatojoties uz personu iesniegumiem, veido 1,76 % no kopējā ekspertīžu skaita.

Ekspertīžu sadalījums pēc procesuālā statusa (2021)

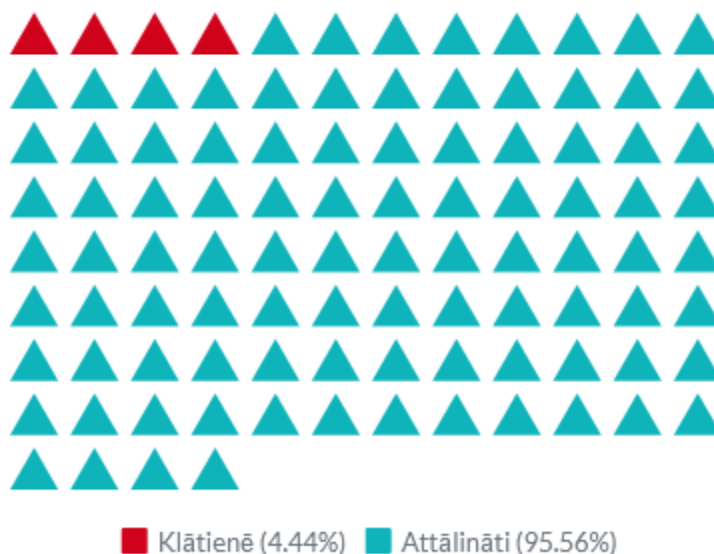

Vidējais ekspertīžu veikšanas ilgums pārskata gadā salīdzinājumā ar iepriekšējo pārskata periodu ir uzlabojies, samazinoties līdz 30 dienām.

Birojā turpinās iepriekšējo gadu prakse, kad eksperta atzinumu pārbauda otrs jeb „ēnu” eksperts, šādi nodrošinot eksperta atzinuma augstāku kvalitāti un rezultātu objektivitāti.

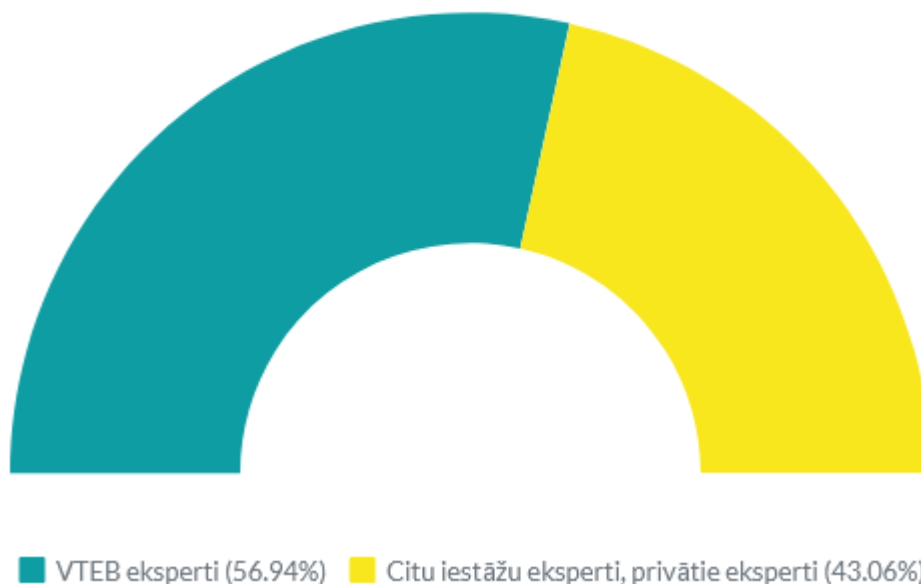
Pārskata periodā biroja eksperti piedalījušies 45 tiesas sēdēs, no kurām 43 sēdē biroja ekspertu dalība notikusi attālināti, izmantojot videokonferenču iekārtas (41 sēde) vai *Teams* aplikāciju (2 sēdes).

VTEB ekspertu dalība tiesas sēdēs (2021)

Pārskata gadā birojs nodrošinājis arī 31 videokonferences norisi ar citu iestāžu ekspertu vai privāto ekspertu dalību.

Eksperti, kas nopratināti, izmantojot VTEB videokonferenču iekārtas (2021)

2.2.2. Mācību metodiskais darbs ar klientiem

Lai paaugstinātu ekspertīžu noteicēju kompetenci, pārskata periodā turpināts darbs ar klientiem, organizēti tiešsaistes semināri prokuroriem un lekcijās drošības biroja darbiniekiem par ekspertīzes iespējām, kā arī semināri Latvijas Tiesnešu mācību centra rīkotajās mācībās.

Biroja mājaslapā ievietota un regulāri atjaunināta informācija par aktuālajiem ekspertīžu izpildes termiņiem, kā arī ir pieejami biroja ekspertu izstrādātie ieteikumi ekspertīzes materiālu sagatavošanai.

2.2.3. Prezentācijas un zinātniskās publikācijas

Biroja darbinieki snieguši prezentācijas un ziņojumus ekspertīžu jautājumiem veltītās konferencēs un semināros, kā arī sagatavojuši publikācijas:

- prezentācija ENFSI Rokrakstu ekspertu darba grupas 13. tiešsaistes konferencē “*Collaborative Exercise*”;
- prezentācija ENFSI Dokumentu ekspertu darba grupas tiešsaistes sanāksmē “*Examination of ID Documents and Printing Techniques*”;
- prezentācija ENFSI Šķiedru un matu ekspertu darba grupas tiešsaistes sanāksmē “*Unusual Hit-and-Run Accident*”;
- prezentācija Latvijas Mikologu biedrībai “Sēņu nozīme kriminālistikā un sēņu mikroskopiskā izpēte”;

- prezentācija Harkivas Tiesu ekspertīžu institūta organizētajā attālinātajā konferencē “Tiesu ekspertīzes un kriminālistikas aktuālie jautājumi” “*State Forensic Science Bureau – 100 Years of Experience*”;
- prezentācija starptautiskā konferencē par sejas atpazīšanas tehnoloģiju pielietojumam kriminālizmeklēšanā Eiropas Savienības līdzfinansēta projekta “Virzība uz Eiropas mēroga sejas atpazīšanas datu apmaiņu” (TELEFI) ietvaros.

2.2.4. Dalība Eiropas Tiesu ekspertīžu iestāžu asociācijas tiesu ekspertu darba grupās

Birojs ir ENFSI biedrs kopš 1997. gada. Biroja eksperti kā pilntiesīgi biedri piedalās ENFSI Kvalitātes un kompetences koordinēšanas darba grupā, vienpadsmit ekspertu darba grupās.

Biroja eksperti darbojas arī ENFSI:

- Rokrakstu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- Šķiedru un matu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- Dokumentu ekspertu darba grupas Vadības komitejā;
- Dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba grupas Vadības komitejā.

Pārskata gadā biroja eksperti piedalījās 11 ENFSI tiešsaistes Vadības komiteju sanāksmēs un 13 ENFSI darba grupu tiešsaistes sanāksmēs.

Dalība ENFSI birojam dod iespēju kopīgi ar citu dalībvalstu tiesu ekspertīžu iestādēm risināt aktuālas problēmas, izmantot datu bāzes un iegūt informāciju par jaunākajiem sasniegumiem un attīstības tendencēm ekspertīzes jomā. Ekspertiem ir iespēja piedalīties dažādu specialitāšu ekspertu darba grupās un kopējos projektos ekspertīzes jomā, izmantot starptautiskos fondus, kā arī nepieciešamības gadījumā sadarboties lietisko pierādījumu (pēdu, objektu) padziļinātā izpētē. Tāpat ENFSI dod iespēju nodrošināt darbiniekiem pieredzes apmaiņu un kvalifikācijas celšanu augsta līmeņa laboratorijās, nodrošināt ātru un pilnvērtīgu informācijas apmaiņu problemātisku jautājumu risināšanā, regulāri piedalīties starptautiskās prasmes pārbaudēs, kā arī iegūt akreditētu ekspertīžu iestāžu atbalstu un palīdzību starptautisko kvalitātes sistēmas standartu uzturēšanā un pilnveidošanā ekspertīžu iestādē.

2.2.5. Starptautiskā sadarbība CEPOL ietvaros

Eiropas Savienības Tiesībaizsardzības iestāžu darbinieku apmācības aģentūras (turpmāk - CEPOL) apmaiņas programmas ietvaros biroja ekspertiem ir iespēja apmeklēt citu valstu tiesu ekspertīžu iestādes, kā arī uzņemt birojā ekspertus no citu valstu tiesu ekspertīžu iestādēm.

Pārskata periodā biroja eksperti aktīvi izmantoja CEPOL piedāvātās mācību iespējas, piedaloties klātienē un attālinātajosursos par informācijas tehnoloģiju un dokumentu ekspertīzi, kā arī e-semināros, kas tiek nodrošināti CEPOL *e-Net* platformā. Tāpat viena biroja eksperte CEPOL apmaiņas programmas ietvaros stažējās Krakovas Tiesu ekspertīžu institūtā.

2.2.6. Dalība starptautiskos projektos

2021. gadā birojs noslēdza Eiropas Krāpšanas apkarošanas biroja (OLAF) *Hercule III* programmas līdzfinansētā projekta “Tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētes kapacitātes celšana” īstenošanu. Projekta rezultātā būtiski stiprināta biroja tehniskā kapacitāte tabakas un citu augu izcelsmes vielu izpētē - iegādāti mikroskopi un citas iekārtas, kā arī izveidota augu

dezoksiribonukleīnskābes (turpmāk – DNS) izpētes laboratorija un likti pamati Baltijas valstīs pilnīgi jauna ekspertīžu virziena attīstīšanā - nehumānas izcelsmes DNS izpēte. Projekta ietvarā notika trīs pieredzes apmaiņas vizītes Vācijā un Nīderlandē, kā arī organizēti divi darbsemināri ar Vācijas, Šveices un Nīderlandes ekspertu piedalīšanos.

Pārskata gadā birojs noslēdza dalību Eiropas sadarbības programmas zinātnes un tehnoloģiju jomā (COST) finansētā projektā “Pierādījumu multimodāla attēlveidošana kā tiesu ekspertīzes instruments” (MULTI-FORESEE). Projekta mērķis ir veicināt inovatīvus, multi-informatīvus, operatīvi izvietojamus un komerciāli izmantojamus attēlveidošanas risinājumus un tehnoloģijas lietisko pierādījumu analizēšanai ekspertīzē, apvienojot zinātnieku, galalietotāju un ražotāju zināšanas un iespējas¹.

Birojs noslēdza dalību ENFSI 2018. gada monopolprogrammas projekta “Eiropas tiesu ekspertīžu laboratoriju akreditācija” (*Accreditation of Forensic Laboratories in Europe*, AFORE) divu aktivitāšu īstenošanā. Projekta ietvaros biroja eksperti sniedza savu ieguldījumu labas prakses rokasgrāmatas aktualizācijā stikla izpētes jomā, kā arī tiesu ekspertu apmācības organizēšanā par risku pārvaldību ISO 17025:2017 standarta ietvaros.

Pārskata periodā birojs turpināja dalību Tiesu administrācijas īstenojamā projektā “Justīcija attīstībai” (*Justice for Growth*), kas vērsts uz Latvijas komercdarbības vides uzlabošanu, nodrošinot vērienīgus kvalifikācijas pilnveides pasākumus ne tikai tiesu sistēmā strādājošajiem, bet arī tiesībsargājošo un izmeklēšanas iestāžu darbiniekiem. Projekta sadarbības partneri ir Augstākā tiesa, Iekšlietu ministrija un Prokuratūra. Projekta ietvaros biroja nodarbinātajiem bija iespēja paaugstināt kvalifikāciju mācībās, kas saistītas ar juridiskajiem jautājumiem un svešvalodu prasmes uzlabošanu.

Kā partneris birojs noslēdza dalību Eiropas Savienības Iekšējā drošības fonda programmas līdzfinansētā projektā “Virzība uz Eiropas mēroga sejas atpazīšanas datu apmaiņu” (TELEFI). Projekta rezultātā sagatavots esošās situācijas novērtējums par sejas atpazīšanas tehnoloģiju pielietojumu ekspertīzes jomā ES dalībvalstīs, sagatavotas rekomendācijas prasību harmonizēšanai sejas atpazīšanas tehnoloģiju pielietojuma jomā, kā arī projekta rezultāti prezentēti tiešsaistes konferencē 02.02.-03.02.2021².

Pārskata gadā birojs turpināja dalību Eiropas Savienības Apvārsnis 2020 programmas līdzfinansēta projekta “Nozieguma vietā atstāto pēdu kvalificēšana tiešsaistē” (RISEN) īstenošanā³. Projekta mērķis ir tiešsaistes bezkontakta sensoru izstrāde nozieguma vietā atstāto pēdu atklāšanai, vizualizēšanai, identificēšanai un interpretēšanai, samazinot laboratorijas izpētei nepieciešamo laiku un nodrošinot ātru informācijas apmaiņu starp tiesībsargājošajām iestādēm. Projektu vada Itālijas Valsts jauno tehnoloģiju, enerģētikas un ilgtspējīgas attīstības aģentūra.

2.3. Maksas pakalpojumi

Birojs piedāvā maksas pakalpojumus - veic ekspertīzes pēc juridisku un fizisku personu iesniegumiem, kā arī tiesu lēmumiem civillietās visos biroja kompetencē esošajos ekspertīžu veidos.

Pārskata periodā maksas pakalpojumi sniegti atbilstoši Ministru kabineta 2017. gada 5. septembra noteikumiem Nr. 530 „Valsts tiesu ekspertīžu biroja maksas pakalpojumu cenrādis”.

Birojam ir izveidota maksas pakalpojumu iesnieguma veidlapa, kas ir pieejama gan biroja mājaslapā⁴, gan kancelejā, un kuru klientam ir iespējams aizpildīt arī iesnieguma iesniegšanas dienā birojā.

¹ Profiling and imaging of forensic evidence – A pan-European forensic round robin study part 1: Document forgery, Science & Justice, Volume 62, Issue 4, July 2022, Pages 433-447

² <https://www.telefi-project.eu/>

³ <https://www.risen-h2020.eu/>

⁴ <https://www.vteb.gov.lv>

Pārskata periodā apmaksātas 111 maksas ekspertīzes, kas veidoja 7,8 % no kopējā ekspertīžu skaita. Ieņēmumi no maksas ekspertīzēm pārskata periodā 34 438 eiro jeb 2,38 % no biroja pamatbudžeta kopējiem ieņēmumiem. 2021.gadā ieņēmumi par maksas pakalpojumiem, salīdzinot ar 2020. gadu, ir palielinājušies par 715 eiro.

2.4. Kvalitātes vadības sistēmas uzturēšana un pilnveidošana

Biroja kvalitātes politika ir orientēta uz efektīvas pārvaldības sistēmas uzturēšanu un nepārtrauktu pilnveidošanu birojā atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025 „Testēšanas un kalibrēšanas laboratoriju kompetences vispārīgās prasības” prasībām, veicinot nekļūdīgu, precīzu procesu izpildi birojā, tādējādi apmierinot klientu prasības.

2021. gadā notika biroja uzraudzības vizīte, kuru veica Latvijas Nacionālais akreditācijas birojs. Vizītes laikā tika vērtēta biroja darbības atbilstība LVS EN ISO/IEC 17025:2017 standartam un biroja kvalitātes pārvaldības sistēmas prasībām, kā arī tehnisko prasību ievērošana Ramana izkliedes spektroskopijā, tiesu ekspertu tehniskās kompetences un prasību praktiskā izpilde augsnes morfoloģiskajā, mehāniskajā un fizikāli-ķīmiskajā izpētē. Izvērtējot novērtēšanas vizītes rezultātus, birojs saņēma apliecinājumu atbilstībai standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2017 prasībām un paplašināja akreditācijas elastīgo sfēru, iekļaujot tajā vienu jaunu izpētes metodi - Dokumentu materiālu izpēte ar Ramana izkliedes spektroskopiju. Pašlaik atbilstoši standarta LVS EN ISO/IEC 17025:2017 prasībām ir akreditētas 59 biroja ekspertīžu metodes 16 tiesu ekspertu specialitātēs.

2021. gadā biroja tiesu eksperti piedalījās 11 starptautiskās prasmes pārbaūžu programmās un vienā starplaboratoriju (Latvijas tiesu ekspertīžu iestāžu) prasmes pārbaudē, kopumā 10 ekspertīžu jomās.

Biroja vadītāja pārskata gadā turpināja pildīt Tiesu ekspertu padomes priekšsēdētāja amata pienākumus.

Pārskata gadā biroja eksperti turpināja darbu dažādu specialitāšu ekspertu apmācību programmu projektu izstrādē, piedalījās Tiesu ekspertu sertifikācijas komisijas darbā kā komisijas locekļi un kā pieaicinātie eksperti, kā arī recenzēja ekspertu kandidātu mācību ekspertīzes.

2.5. Klientu aptauja

Lai noskaidrotu biroja klientu vajadzības, uzlabotu sadarbību ar klientiem un pilnveidotu biroja darba kvalitāti, birojs kopš 2006. gada izplata klientu aptaujas anketas un analizē klientu sniegtu informāciju.

Pārskata gadā izstrādāta jauna klientu aptaujas anketa, lai pēc iespējas pilnīgāk izzinātu klientu vajadzības, noskaidrotu viedokli par esošajiem biroja pakalpojumiem, kā arī padarītu anketas aizpildīšanu pieejamāku klientiem. Birojs nodrošinājis anketas aizpildīšanu arī elektroniski. Anketas pieejamība elektroniskā veidā nodrošinājusi saņemto klientu aptaujas anketu skaita pieaugumu.

2021. gadā saņemtas 178 klientu aptaujas anketas no Valsts policijas, prokuratūras un Iekšējā drošības biroja darbiniekiem. No aptaujātajiem klientiem 176 bija iepriekš izmantojuši biroja pakalpojumus, no tiem 99% atzina biroja ekspertu atzinumus par kvalitatīviem. Eksperta atzinuma termiņus par apmierinošiem atzina 97% aptaujāto. Visi respondenti atzinīgi novērtēja sadarbību ar biroja ekspertiem un klientu apkalpošanas kvalitāti. Uz jautājumu, vai Jūs rekomendētu biroja pakalpojumus citiem, visi respondenti atbildēja apstiprinoši.

2021. gadā, attīstot jaunu izpētes jomu, birojs aptaujājis klientus un citus potenciālos interesentus par augu un dzīvnieku identifikācijas un individuālizācijas ekspertīzēm, jautājot par šādu ekspertīžu nepieciešamību, biežumu, lietderību, konkrētu augu, dzīvnieku DNS

ekspertīžu nepieciešamību, citu ne-humānās DNS ekspertīžu nepieciešamību. Aptaujas rezultātā saņemtas vairāk kā 270 atbildes. Aptaujas rezultāti liecina par nepieciešamību pēc augu DNS ekspertīzēm kaņepēm un tabakai, bet dzīvnieku DNS ekspertīzēm suņiem un medījumiem.

Klientu izteiktos ierosinājumus un piezīmes birojs ņem vērā, novērtējot biroja darba efektivitāti un plānojot darbības uzlabojumus.

3. Personāls

Viens no būtiskiem biroja uzdevumiem ir ilgtermiņā piesaistīt profesionālus, zinošus un kompetentus speciālistus, nodrošinot sekmīgu birojam uzticēto funkciju izpildi.

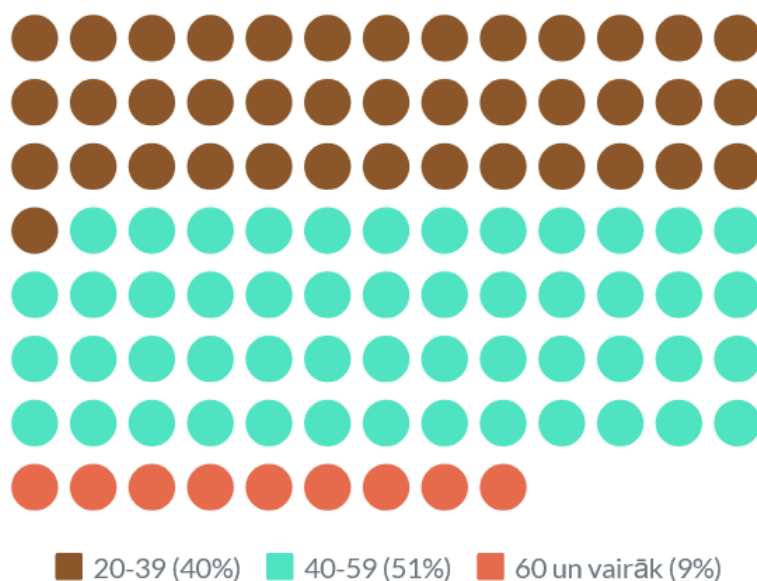
Biroja personāla politikas mērķis ir nodrošināt visus personāla vadības procesus, tostarp, personāla atlasīšanu, apmācību, novērtēšanu, karjeras attīstību. Personāla politika tiek īstenota atbilstoši biroja akreditācijas kritērijiem.

Pārskata gadā birojā bija 54 amata vietas, faktiski nodarbināto skaits – 47, no kuriem pēc nodarbinātības statusa – 8 ierēdņi un 39 darbinieki.

Pārskata gadā no birojā nodarbinātajiem 64 % bija sievietes un 36 % vīrieši.

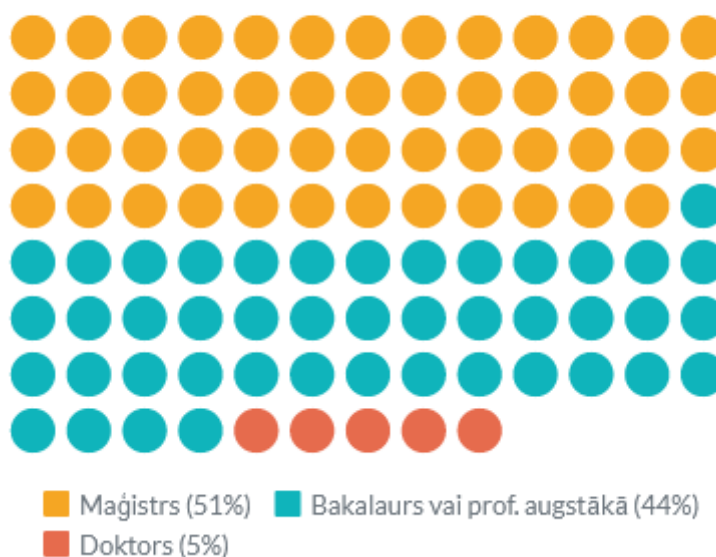
Nodarbināto vidējais vecums pārskata periodā (skat. 6. attēlu) bija 42 gadi, 40 % no visiem nodarbinātajiem birojā bija vecumā no 20 līdz 39 gadiem, 51 % no visiem nodarbinātajiem bija vecumā no 40 līdz 59 gadiem, 9 % - 60 gadi un vairāk.

VTEB nodarbināto sadalījums pēc vecuma (2021)

80 % birojā nodarbināto ir augstākā izglītība: 44 % - otrā līmeņa profesionālā augstākā izglītība vai bakalaura grāds, 51 % - maģistra grāds, 5 % - doktora grāds.

VTEB nodarbināto sadalījums pēc izglītības (2021)

Lai nodrošinātu efektīvu izvirzīto uzdevumu veikšanu un mērķu sasniegšanu, birojs regulāri sekmē nodarbināto profesionālo zināšanu pilnveidošanu. Birojs organizē apmācības, izmantojot kā iekšējos, tā ārējos resursus, atbalstot dalību vietēja un starptautiska līmeņa mācībās, pieredzes apmaiņas pasākumos un ekspertu darba grupās.

2021. gadā trīs biroja darbinieki tika apmācīti trīs dažādās ekspertu specialitātēs. Darbinieki paaugstināja kvalifikāciju stažēšanās vizītēs, konferencēs, semināros ārvalstīs, kā arī mācību pasākumos Latvijā, piedaloties dažādu organizāciju rīkotos semināros unursos.

4. Komunikācija ar sabiedrību

Mājaslapā aktualitāšu sadaļā publicētas relīzes latviešu un angļu valodā par biroja aktualitātēm un organizētajiem pasākumiem. Birojam ir aktīvs konts sociālajā tīklā *Facebook*, kurā regulāri publicēta informācija par aktualitātēm un vakancēm. Informācija par vakancēm publicēta arī, izmantojot *LinkedIn* sociālo tīklu.

Preses relīzes par svarīgākajiem notikumiem un norisēm birojā publicētas arī Tieslietu ministrijas mājaslapā⁵, Latvijas Vēstneša portālā⁶ un žurnāla „Jurista vārds” portālā.⁷

Informācija par biroju, tā sniegtajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumu izcenojumiem pieejama arī vienotajā valsts un pašvaldību pakalpojumu portālā⁸.

5. Plānotie pasākumi 2022. gadā

2022. gadā birojs:

1. nodrošinās atkārtotu kompetences atzīšanu jau esošajā akreditācijas sfērā un paplašinās akreditācijas sfēru ar divām metodēm;
2. nodrošinās kvalitatīvu, savlaicīgu ekspertīzi un atbilstošu ekspertu kompetenci:

⁵ www.tm.gov.lv

⁶ www.lv.lv

⁷ www.juristavards.lv

⁸ www.latvija.lv

- pabeidzot 3 tiesu ekspertu apmācību;
  - aizpildot vakances un uzsākot apmācību astoņiem eksperta kandidātiem astoņās tiesu eksperta specialitātēs;
  - resertificējot tiesu ekspertus, kuriem 2022. gadā beidzas sertifikāta derīguma termiņš;
  - piedaloties ENFSI ekspertu darba grupās, kas saistītas ar biroja kompetencē esošajām ekspertīžu jomām, un kvalitātes darba grupas sanāsmē;
  - piedaloties ENFSI un citās prasmes pārbaudēs.
3. organizēs ENFSI Dzīvnieku, augu un augsnes pēdu ekspertu darba prasmes pārbaudi augsnes un botānikas izpētes jomā;
  4. organizēs Baltijas ekspertu pieredzes apmaiņas semināru par bioloģisko un ķīmisko ekspertīžu objektu izpēti un seminārus par nehumānas izcelsmes (nhDNS) izpētes iespējām Baltijas valstu un Latvijas kolēģiem;
  5. organizēs starptautisku zinātniski praktisku konferenci par ekspertīzi.
  6. turpinās darbu starptautisko finanšu instrumentu projektu īstenošanā;
  7. organizēs seminārus un praktiskās nodarbības izmeklēšanas, prokuratūras un tiesu darbiniekiem.
  8. turpinās darbu pie jaunu ekspertīžu iespēju attīstīšanas, ieviešanas un popularizēšanas.